

[Pürschel.]

som han her faar en Mulighed for. Venstres Medvirken til dette Lovforslag er jo en ligefrem gribende Illustration til det Radioforedrag, vi hørte i Gaar af en kendt Venstrelandstingsmand om Liberalismens Velsignelser. Det kan ikke være skønnere, end at man den ene Aften hører dette Foredrag om Liberalismen og den næste Dag hører et kært Fødselsdagsbarn, det højtærede Medlem Hr. Himmelstrup, anbefale dette Lovforslag paa Venstres Vegne.

Om Priserne siges det i § 5, at Ministeren kan fastsætte den højeste Detailpris, og saa siges det i Motiverne, at det er ogsaa Meningen, at han skal fastsætte Udsalgsprisen. Hvorfor staaar det ikke i Loven? Ja, det er et Udtryk for denne Dobbeltthed, der skinner igennem mange Steder her, og som ogsaa er en af de utiltalende Sider ved Sagen. I Overenskomsten af 1923 var Udgifterne, som kunde paalægges Selskabet, begrænset til 25 000 Kr. Dette er faldet bort her. Hvad er Grunden til, at disse Udgifter ikke kommer frem i Dagens Lys, og hvilke er det kontrollerende Udvalgs Opgaver, og hvilke er dets Beføjelser? Skal dette Udvalg bestaa, vilde jeg finde det rimeligt, at man fik fastslaaet, hvad det havde at gøre, hvad det havde Ret til, og hvad det havde Pligt til. Det staaar der intet om i Lovforslaget.

Jeg skal slutte med at sige, at fra et privatkapitalistisk Synspunkt tror jeg ikke, der findes nogen mere betænkelig Form for Statsdrift end den, at et kapitalstærkt Selskab er i fuldkommen Afhængighed af den øjeblikkelige Magthaver i Staten. Det giver Muligheder, som jeg for mit Vedkommende kun ugerne kaster et Blik paa. Jeg skal saa med Hensyn til Initiativet endnu bemærke, at dette, at man efter min Mening dræber Initiativet i dette Selskab, vil betyde, at Driften lidt efter lidt vil blive dyrere, at Produktet vil blive ringere, at Statens Udbytte vil formindskes, og at Selskabet derigennem efterhaanden vil blive en Plimsøller, velegnet til at indgaa i et socialistisk Samfunds mange andre Skibe af lignende Kaliber.

Handelsministeren (Hauge): Jeg takker Ordførerne for den Tilslutning, der er givet til Lovforslaget. Der er naturligvis ogsaa gjort kritiske Bemærkninger, og der er taget Forbehold over for enkelte Bestemmelser, navnlig med Henblik paa, at man ikke ved, hvorledes det Udkast til Overenskomst, Kontrakt, eller hvad man vil kalde det, med Selskabet, som er udarbejdet af det Udvalg,

der har haft med Sagens Forberedelse at gøre, ser ud. Det er jo kun naturligt. Naar Udvalgsarbejdet kommer til at foregaa, vil Udkastet til Kontrakt kunne blive forelagt, og saa vil man have Lejlighed til paa Grundlag af det Materiale, der saaledes foreligger, at drøfte baade Lovforslagets enkelte Bestemmelser og de i selve Kontrakten indeholdte Bestemmelser, baade dem, som der er fuld Enighed om mellem Udvalget og Selskabet, og dem, hvorom der er nogen Divergens.

Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch gjorde den Bemærkning, at man ved Ordningen af Kontraktforholdet med Spritfabrikkerne bør tage tilbørligt Hensyn til de Interesser, som Kartoffeldyrkerne har at varetage, og det ærede Medlem henstillede, at ogsaa smaa Dyrkere, Folk med et ringe Areal til Dyrkning af Kartoffler, kunde komme i Betragtning. Jeg kan sige, at jeg ikke nærer nogen Tvivl om, at baade de store og de smaa Dyrkere kan komme i Betragtning paa lige Vilkaar. Naar jeg siger „lige Vilkaar“, betyder dette, at Selskabet naturligvis til enhver Tid maa sikre sig, at det faar det bedste Materiale, saaledes at der ikke leveres Varer, som Selskabet ikke kan være tjent med at købe som Raastoffer til dets Fabrikation. I denne Forbindelse vil jeg sige, at der jo før har været Tale om, at man vilde gaa til en udstrakt Anvendelse af Kartoffler i Spritfabrikationen. Det er nævnt her, at man muligvis kunde komme ind paa at anvende Spirit i Forbindelse med Benzin til Motorkøretøjer, og Forholdet er ogsaa det, at man meget vel kan anvende en meget betydelig Mængde Spirit i Benzinen uden paa nogen Maade at komme i Vanskeligheder med Hensyn til Motorens Drift. Spritten vil naturligvis i nogen Maade fordyre Brændstoffet, men naar man kun anvender en mindre Procentdel Spirit sammen med Benzinen, vil denne Fordyrelse ikke blive særlig stor. Visse Lande er allerede inde paa at anvende meget betydelige Mængder Spirit sammen med Benzinen og sparer derved Valuta til Indkøb af Produkter i fremmede Lande. Hvorvidt det er muligt for os at komme ind paa dette i en nær Fremtid, skal jeg ikke udtale mig nærmere om. Jeg vil kun sige, at jeg har stor Interesse for dette Spørgsmaal, ligesom ogsaa Spritfabrikkerne har det, og jeg kan tilføje, at Medlemmer af forskellige Partier her i denne Sal, der repræsenterer Landbrugernes Interesser, over for mig har ytret Ønske om, at netop dette Spørgsmaal blev taget op til fornyet Prøvelse. I denne Tid, hvor det er